

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148
0333 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: Høringsuttalelse om forslag til
endring av lov om elsertifikater.docx

2480 Koppang, 12.01.2015

Høringsuttalelse om forslag til endring av lov om elsertifikater

Viser til høringsbrev publisert 03.12.2014 om forslag til endring av lov om elsertifikater, samt tilhørende høringsnotat av samme dato. I det påfølgende følger Kiær Myklebys (heretter ”selskapet”) uttalelse vedrørende nevnte.

Vi har merket oss den svenske regjeringens uttrykte økte ambisjoner for fornybar energiproduksjon og ønske om å utvide sertifikatordningen. Da dette vil ha stor betydning for framtidig prising av kraft i det nordiske markedet, ber vi om at slike mulige endringer vurderes nøye i forhold til utvidelse av norsk fornybar energiproduksjon, og at dette slik departementet antyder, sendes ut på egen høring.

Overgangsordningen

Selskapet støtter departementets forslag om utvidelse av overgangsordningen til å inkludere tidligere utelatte småkraftverk. Forslaget støttes i det det oppfyller politiske lovnader, og en utvidelse av overgangsordningen vil medføre positive effekter.

Det er forventet at en gjennomføring av forslaget vil forbedre tilliten mellom myndigheter og investorer innen grønn teknologi. Styrket tillit og etterlengtet kapital vil føre til økte investeringer i småkraftbransjen. Fremmet forslag vil videre bidra til at flere lokale grunneiere med en prekær økonomisk situasjon, grunnet ekskludering fra den opprinnelige overgangsordningen, nå blir i stand til å beholde småkraftverk og øvrig livsgrunnlag. Implementering av forslaget sikrer derfor norsk eierskap av norske vannkraftressurser.

Forventede positive effekter av en gjennomføring av forslaget er nærmere beskrevet i vedlegg 1 – ”Oppfordring om å inkludere utelatte småkraftverk i overgangsordningen i elsertifikatmarkedet” – utarbeidet av Trygve Kiær og distribuert til en rekke stortingsrepresentanter 28.11.2014.

www.kiar-mykleby.no

Rogner Gård, 2480 Koppang

Forstkandidat **Anders Kiær**

Sivilagronom **Anne Ulvig**

Ressursøkonom **Karen Anna Ulvig Kiær**

Siviløkonom **Trygve Ulvig Kiær**

Skog- og utmarksforvalter **Kjell Åge Fredheim**

Tlf. 62 46 20 70

Mobil 976 93 570

Mobil 900 43 154

Mobil 959 73 081

Mobil 951 70 025

Mobil 901 19 477

E-post: post@kiar-mykleby.no

Foretaksnummer 961 272 432 MVA

Sluttdato for når anlegg kvalifiserer for rett til elsertifikater

Behovet for en forandring av gjeldende rett på området gjenspeiles i en rekke høringsuttalelser til høringsbrev av 11.02.2014 vedrørende kontrollstasjon 2015. Gjeldende rett vil medføre at mange småkraftverk ikke utbygges, siden risikoen for å overskride tidsfristen fastsatt til 31.12.2020 blir for stor.

Utbygging av småkraftverk representerer en vesentlig finansiell risiko for eierne. Potensielle utbyggere er derfor ofte avhengige av å investere minimalt i prosjektet før konsesjon foreligger, og forhold vedrørende nettkapasitet er avklart. Dette medfører at gjenværende tid til planlegging og utbygging kan bli for kort.

Videre påpekes det at en rekke småkraftverksprosjekter er planlagt gjennomført med begrenset bruk av ressurser for å oppnå lønnsomhet. Et typisk eksempel er at grunneiere går sammen om utbyggingen, og i stor grad realiserer prosjektet med egne maskiner og arbeidskraft. Følgelig er det i mange prosjekter ikke økonomisk spillerom til økt bruk av større og dyrere eksterne entreprenører for å ferdigstille prosjektet raskere.

Selskapet mener det er et sentralt poeng at spesielt utbyggere og eiere av småkraftverk har begrenset kapasitet og evne til å håndtere markedsinformasjon og risiko, og derfor befinner seg i en særstilling i forhold til større og profesjonelle aktører. Departementets forslag om en begrenset utsettelse av sluttdatoen, med fristforlengelse på seks måneder eller ett år, vil kunne være tilstrekkelig for profesjonelle aktører. Tatt i betraktning av momentene ovenfor er det derimot tydelig at fristforlengelse på ett år ikke vil være tilstrekkelig for mange av småkraftverksprosjektene.

En rekke aktører har tidligere påpekt behovet for godkjenning av anlegg frem til 2035, tilsvarende gjeldende regelverk i Sverige. Nevnte regelverk reduserer sterkt risikoen forbundet med sluttdatoen 31.12.2020, og vil sikre at lønnsomme prosjekter blir realisert. Ved at det er en nedtrapping av antall år man vil få sertifikater fram mot 2035, vil det i seg selv være et godt incitament til å slutføre utbyggingen så nært opptil 2020 som mulig. Selskapet er derfor av den oppfatning at ordningen med sertifikater fram mot 2035 med avtrapping av antall år fra 2020 som i Sverige bør være løsningen.

Selskapet mener subsidiært at det bør være samme regler for inntreden i sertifikatorordningen som for en endelig frist. Når det er byggestart ved inntreden i ordningen, bør det også være byggestart ved utgangen. De fleste anlegg bygges med en byggetid på 1-2 år. For småkraftverk hvor eierne selv aktivt deltar i byggeprosessen, er byggetiden ofte opp mot 2 år, for å kunne nytte egne maskiner og arbeidskraft i størst mulig grad.

Nettsituasjonen gjør at flere utbyggere har fått beksjed om at NVE ikke vil behandle konsesjonssøknadene for utbygging før nettsituasjonen er avklart. Dette gjelder ikke bare for områder på Vestlandet, men også i f.eks. i Namdalen i Nord-Trøndelag. Det kan oppstå en situasjon for en del utbyggere hvor nettsituasjonen og konsesjon ikke er avklart før tett opp mot 2020, og hvor utbygger ikke har noen finansiell eller praktisk mulighet for å komme på nett, selv med en fristforlengelse på 6 eller 12 måneder. Selskapet ber derfor departementet om spesielt å vurdere særordninger der nettsituasjonen er prekær og ikke lar seg løse innen rimelig tid før 2020.

Selskapet fremmer primært forslag om at småkraftverksanlegg kan godkjennes frem til 2035, tilsvarende gjeldende regelverk i Sverige. Sekundært bør fristforlengelsen settes til to år, minimum ett år.

Avslutningsvis vil selskapet få gi departementets politiske ledelse ros for å ha fulgt opp alle de politiske lovnader som er gitt siden 2004, og som ikke ble fulgt opp av den forrige rødgrønne regjeringen.

Med hilsen
For **KIÆR MYKLEBY**

Trygve Kiær

Vedlegg: *Oppfordring om å inkludere utelatte småkraftverk i overgangsordningen i elsertifikatmarkedet*

Oppfordring om å inkludere utelatte småkraftverk i overgangsordningen i elsertifikatmarkedet

Norge og Sverige etablerte et felles marked for elsertifikater med virkning fra 1. januar 2012 for å øke satsingen på fornybar energiproduksjon. For å forhindre investeringstørke i påvente av den politiske behandlingen ble det på en rekke tidspunkt gitt politiske lovnader. Blant annet het det følgende i en pressemelding fra tidligere olje- og energiminister Einar Steensnæs: *”Jeg vil understreke at de som bygger ut kraftproduksjon nå ikke skal tape på det ved en innføring av et marked for grønne sertifikater.”* Tilsvarende løfter ble repetert før markedsetableringen.

Mange initiativrike foregangsmenn trodde på lovnadene, dessverre. Over 170 småkraftverk ble bygget, men utelatt fra overgangsordningen i elsertifikatmarkedet. Tall fra Småkraftforeninga per 3. mai 2013 viser at 40 % av de privateide kraftverkene blant disse 170 går med underskudd eller er teknisk konkurs.

Elsertifikatmarkedet har resultert i lavere kraftpriser enn prognoser skulle tilsi. Realiteten er derfor hardtslående for de utelatte småkraftverkene; de får ikke elsertifikater, men i stedet en langt lavere pris på produksjonen som følge av et politikerkonstruert sertifikatmarked de ikke får være en del av.

En inkludering av utelatte småkraftverk i overgangsordningen i elsertifikatmarkedet er god politikk:

En inkludering i elsertifikatmarkedet vil bedre tillitten mellom myndigheter og investorer innen grønn teknologi. Dette er nødvendig. Til nå er 6.7 TWh blitt bygget ut i Sverige og 1.2 TWh i Norge. Resultatet kan bli at norske strømkunder vil finansiere svensk kraftutbygging med 40 milliarder kroner fram mot 2035.

En inkludering i elsertifikatmarkedet vil føre til økte investeringer. Flere selskap eier både utelatte småkraftverk og nye konsesjonsgitte prosjekter. En inkludering vil medføre kapital som kan være startgrunnlag for nye utbygginger. Som eksempel har Kiær Mykleby og Ulvig Kiær AS måttet nedprioritere videre planlegging og utbygging av 0.2 TWh, fordi finansielle ressurser må brukes til å bedre økonomien til Veslefallet og Litlelva kraftverk som begge ble utestengt fra overgangsordningen. Det er tilnærmet full stans i investeringene i småkraft, og 300 konsesjoner står på vent.

En inkludering i elsertifikatmarkedet er rettferdig siden økt produksjon og lave strømpriser har medført en betydelig gevinst for norske strømkunder i kjølvannet av markedsetableringen. En inkludering vil ikke forandre det faktum at forbrukerne er vinnerne i strømmarkedet.

En inkludering i elsertifikatmarkedet vil bidra til skattbart overskudd som kan investeres i nye utbygginger eller andre samfunnsøkonomiske lønnsomme prosjekter.

En inkludering i elsertifikatmarkedet vil forebygge utenlandsk eierskap av norsk vannkraft. Flere småkraftverk er allerede solgt.

En inkludering i elsertifikatmarkedet er god distriktpolitikk ved å bidra til at lokale grunneiere får beholde sine småkraftverk og øvrig livsgrunnlag.

Storingsrepresentanter fra FrP, H, KrF og V gikk rett før forrige stortingsvalg sammen om et Dokument 8-forslag hvor forslaget lyder som følger: *”Stortinget ber regjeringen sikre at alle anlegg med byggestart fra og med 1. januar 2004, og som kvalifiserer for grønne sertifikater fra 2012, inkluderes i overgangsordningen.”* Forslaget er godt begrunnet i dokumentet.

På bakgrunn av ovenstående ber jeg deg om å hjelpe til med å inkludere utelatte småkraftverk i overgangsordningen i elsertifikatmarkedet.